

Lasten Suometar.

— Lufemista Nuorisolle. —

N:o 29.

Lokakuussa

1857.

Kalevalan Runot.

(Katsjo N:o 21.)

Kullerwo Kalerwonpojasta.

Oli welijestä kaffi, yhden emon tuuwittamia, Kalerwo ja Untamoinen; Untamo laski werkonsa Kalerwon kalaweteen; Kalerwo katsoi werkot ja kokosi kalat fonttiinensa. Tuosta suuttui Untamo, nostaa sodan weljeänfä wasten ja kaataa Kalerwon joukkonensa. Jäi yksi raskas waimonpuoli jälille; sen wiewi orjaksi Untamolaan, jossa tälle syntyy poika Kullerwo.

Pantiinpa poika kättyehen liekkumahan kuni lasta ainakin; liekkui päiwän, liekkui toisen, jopa kohta kolmantena kuni potkaiſihe, ponnistihe, kattaiſi kapalo-wyönfä, särfi liekun lehmukſisen. Nähtiin hywä tulewan ja Untamo ilomielillä toiwoo sataisen orjan tästä hänelle kaswawan. Waan kuni kerran yhtyi kuulemaan, miten kolmikuinen poika kättyessä mietti kostoja hänelle, jo alkaa peljätä, sukunsa surman tästä saawan ja päättää murhata Kullerwon.

Pannaan siitä tynnyriin poika ja lastetaan weteen. Kahden, kolmen yön perästä käydään katsomassa; eipä olekaan poika hukkunut weteen, waan istuu aaltojen selässä, wapa waskinen kädessä ja onkii meren kaloja.

Kun ei wedellä saanut poikaa hengistä jo päättää Untamo tulella polttaa hänen. Tehdään iso rowio, joka pistetään palamaan ja poika paiskataan keskelle tulen palawan. Tuosta kuni taas päiwän muutaman kuluttua saadaan katsastamaan, poika oli porossa polwin hiilikoukkunen kädessä, millä tulta kiihottawi, karwankaan ka-toamatta.

Untamo äitteleiffee: „mihin poika pantanehe, kune tuo tuhottanehe,“ ja hirttää hänet viimeinki puuhun. Kului yötä kaffi, kolme, niin jo laittaa orjan katsomaan, tokko tuo tuohonkaan kuoli. Ei ole Kullerwo kuollut hirsipuuhun; poika puuta kirjoittawi, pieni piikkonen kädessä; koko puu kuni täynnä, siinä miehet, siinä miekat, siinä leihäät siwulla.

Mitäs autti Untamoisen tuon fatalan pojan kanssa; kuinka surmat suoritteli, kuinka kuolemat sukesi, poika ei kuole kuitenkana. Piti viimeinki wäsyä surmiansa suori-masta ja kaswattaa orja omana poikanaan.

Kun oli warttawaakſaa werran saanut Kullerwo, tuopa työlle työnnetähän, lapsen pienen katsontaan. Katsoi lapsen päiwän, kaffi, käen katsoi, silmän kaiwoi; siitä kohta kolmannella lapsen taudilla tapatti. Untamo ajattelee: „ei tämä tähän sopiwa“ ja panee häntä kasken kaa'antahan.

No, se hän nyt oli miehen työtä, jota Kullerwo kowin ihastuu, arwelleen:

„Äſken lienen mies minäki,
Kun saan kirwehen kätteen,
Paljo katſoa parempi,
Entistäni armahampi,
Pienen mies wien weroinen,
Uros kunen kummallinen.“

Suorithe siitä kasken ajohon paraasen parsiſkoon, jossa alkaa kirweellä puuta iskeä; kerralla hymätti hirret, pahat puolella menewi. Eipä aikaakaan kuni jo wislasti kirween käftistä arwelleen: „Lempo tuota raatakohon, Hiifi hirret kaatakohon!“ — Kawahutti siitä kannon päähän, niin huhuta heiahutti, wihellytti, wiuahutti wirkkoen:

„Sini koski kaatukahen,
Koiwu solki sortukahen,
Kuni ääni kuulunewi,
Kuni wierrewi wihellys!“

Eikäſi wielä kiroſi maan, jott'ei kuuna päiwänä nouſſi laihoa siinä ifäntänfä kaskessa. Untamo käwi tuota katso-maan, ei tunnu kaske kaskelle, arwelee: „ei tämä tähän sopiwa, hywän hirsikön pilasti; pannaanpa aitojen panohon.“

Kullerwo Kalerwon poika jopa nyt aitoa panewi; aiakſiſi otti kakkahongat, korpikuuset seipähikſi, meti witsafſet lujahan pſimmistä pihlajista ja tyhäſi niistä ai-

dan umpinaisen, jotta ei pääsyt ylitse sitä, ku ei lintuna kohonnut, kahden siiven suotellut.

Untamo osasi tulla tuotakin katsomaan ja kummastui kowin kun näki aukottoman aidan siinä. Jo nyt keffi tämän ei tähänkään työhön sopivan ja pani häntä pui-mahan rufihit. Kullerwo Kalerwon poika tuossa pui rufihit ruumeniksi, olet kaunaksi kadotti.

Untamo tuota nähdesään äitteileikse taasfin: „ei ole tästä raatajasta, kulle työlle työntänenki, työnä tuhmin turmelewi,“ ja myöpi Kullerwon seppo Ilmariselle kahdesta kattila-ranista, wiidestä wiikate-fulusta.

Jo kohta uudessa kodissaan kysyy Kullerwo työtä aamuisesti. Ilmarisen emäntä panee hänen paimeneksi ja leipoo ilkoisillansa fiwen hänelle ewäskakkuun.

Kullerwo lähtee lehmiä laitumelle ajamaan ja wirkkaa tiellä mennessänsä:

„Boi minä poloinen poika,
Boi poika polonalainen!
Jo minä johonki jou'uin,
Jou'uin joutawan jälille,
Härän hännän paimeneksi!“

Sinne saatuaansa istui mättähälle, jossa laulaa herjaa emäntää, joka tämmöiselle työle hänen läbetti, kunnes lintunen lehosta muistutti: jo olewan aika atrioida. Otti leiwän laukustansa, se kaunis päältä katsoa, weti weitsen tupesta leiwän leikkaellaksensa: weitsi wierähti kiwehen, kasahutti kalliohon, jotta katkesi terä. Tuota Kullerwo itkemään, se kun oli ainoa suwultansa jäänyt muistokalu, hänellä ja uhkaa kosta sepon emännälle. Wariisen neuwosta otti witsan wiidakosta, jolla ajoi karjan kaiten suohon suttien ja karhujen syödä, ja sen siian lausui sudet lehmiiksi, karhut karjaksi rakenti, joita ajaa edellensä kotia kuni lehmäkorjaa ainaki. Wielä neuwoi sustansa emäntää puremaan, kun muka tulisi heitä lypsämään. Toitatellen tormellansa tulee siitä Kullerwo kotihin ja käskee emännän mennä lehmiä lypsämään. Emäntä tulee ja ihastuu sängen, nähdesäänsä miten on karjansa kauniin näköinen, kaikki isweksen iholla, metsän uuben untuwilla. Baan kun lyhmistibe lypsämään erään näitä, susi päälle juimastaisse ja repii hänet kuoliaksi. — Se oli meno nuoren naisen, kanssa kauniin emännän.

Tuon tuhon tehtyään Kullerwo pötkii pakoön, ennenkuin isäntä saisi naisen kuolon korwihin. Käski soitel-len sepostä, ilon lyöden Ilman mailta ja astuu päiwän

korpia kowia. Ilman tullen, yön yimeten päätyi maahan mättähälle, jossa nyt istui isotoin, emotoin, ajattelemi kowaa onneansa, kun oli forwessa kotinsa, kaukahalla kartanonsa, tuulessa tulisijansa. Jopa juohtui mielebensä käydä Untamolle kostamassa ison kohlut, maammon mahlat, itsensä pahoin piännät. Se ajatus rohkaisi mielensä jotta lähtee taasfin korpia kulkemaan, kun tulee wiidan eukko hänelle vastaan, joita saapi tietää isän, äitin, welsjen ja siaren hänellä wielä elossa olewan. Soisoisaan tästä unohtaa sekä Untamon että kostonhimonsa ja lähtee näitä etsimään, joita wiidan eukon neuwoffia myöten löytääki Lapin rajalta. Mitä kertoo, mitenkä oli luullut Kullerwon jo aikaa kadonneeksi ja myös, kuinka vanhempi tyttärensä oli marjatiellä häwinnyt.

Kullerwo kokee nyt vanhempainsa luona töitä toimittella, mut ei ollut hänestä nytkään niihin apua; ferran wenettä soutuessa kun käsketään wäen mukaan wetämään, souiti hanget, kaaret poikki jotta bajosi kolo wene. Toisen ferran kuu pantiin nuotan tarwontahan, tarpoi nuotan tappuroiksi, kalat liiwaksi litfotti. Jopa wiimeinkin panee isä hänen weronwienti-matkaan.

Werot wietyäänä tapaa paluu-matkalla tuntemattoman, marjatieltä eshyneen, siarensa, jonka houkuttelee ja wietelelee. Jälestä päin ilmi saatua, keitä olivat, juoksee siisar jokeen, Kullerwo kiirehtii kotiin, kertoo kaubean siarensa turmellus-tapausten äitille ja arwelee sitte itseki tehdä lovon päiwistäänsä. Mitä kieltää hänen surmaamasta itseään ja lehoittaa jossa kussa piilossa mielen lewottomuuttansa wiidhyttämään, samassa läikähtää Kullerwon päähän ennen kaikkea muuta käydä Untamoa kostamassa.

Eikä aikaakaan kun jo jättää Kullerwo hymästi koto-laittansa, joista ei muut kuin äiti yksinäänsä, sanoneet huoliwansa hänestä, kunne lähtisi, kuolisiko, jäitkö henkiin. Matkalla Untamolaan saapi sanoman isän, welsjen siaren ja äitin kuolleen, waan ei anna aikaa niitä hautaamaan, ennenkuin saisi Untamolle kostaneeksi. Wasta kun tuolta oli kaikki kaatanut maahan ja pistänyt tuwat palamaan, palaa kotiinsa ja löytää talon autiona, waan saapi äitiltä haudasta neuwon lähteä Musti koiran kanssa korpeen metsän tyttöjen työhön antia aneamaan. Mettamatkallansa joutuu sille paikalle, kussa oli siarensa houkutelut, ja lopettaa tuntonsa waiwoissa miekalla päiwäänsä. Se oli surma nuoren miehen, kuolo Kullerwo-urohon.

(Jatketaan.)

Itämaiden Silmäkäöntäjistä.

Tottapa jofabinen luokitani on silmäkäöntäjistä kuulut puhuttaman, jos ei muista' niin ainaki siitä maininosta Jusfi Dluwisesta, joka niin taitavasti tiesi Hölmölän kyläläisten rahakuffarit tyhjentää. Waan lapsia nämä meikäläiset silmäkäöntäjät, sekä Dluwiset että muut, ovat Itämaalaiusten rinnalla, joista kerrotaan niin kummallisia asioita, ett'ei noita kuulisi Hölmöläistenkään usfowan. Ne kyllä eiwät syö palawia tappuroita koko heimoisfuorman, eiwätkä sirapin asemesta juo tynnyrin termaa päälle, kuin se weikari kuuluu Pietarisfa tehneen, josta Hölmölän kylänwanhin tiesi mainita; waan ihmeelliseksi käypi meistä ainaki, kun kuulemme heidän puukkoja sekä mielkoja nielewän, kuffasten päitä jopa Wäinämöisen tavalla miekan tufamiakin astuwan, ynnä monta muuta lystiä konstia telewän, joista kenkään ei tiedä sanoa, miten niitä tehnewät. Itä Indiasfa matkustawaisten Eurooppalaisten kertomuksia myöten tahdon teille jutella eräitä näistä, jotka owat hupaisimpta.

Allinomaisella harjoituksella hamasta lapsuudestaan owat nämä silmäkäöntäjät saaneet runniinsa niin notkeaksi ja taipuwaaksi, että heitä pikemmin kuulisi kärkeiksi kuin ihmiksi. Täsiä näette miehen astuwan ylimmälle portaalle ja sieltä alas tikapuita myöten, jotka hän ilman mitäkään tufea saapi siellä tiellä pystöissä pysymään! Tuossa asettaa nainen, joka ohimoita myöten on alastonna, kolmen sylen pituisen riu'un latuskalle kifellessä pystöön ja, kiiretyhänä sen päähän, rupee toisella jalalla sille seisomaan. Ohimoillaan on hänellä wyö, johon koverrettu rautapalanen on liitettynä. Äkkiä heittäksen mahalleen niin, että riu'un terä soveltuu raudan koloohon, jossa tilassa nyt pyörähtelee ympäri kuni kerinlakko ikään. Notkistaa sitte sääriään taappain, kunne jalkapohjat tapaawat olkapäitä, jolloin tarttui käsiin ni-

hin ja pyörii taaskin niin kettästäsi ympäri, jott'ei woinyt enää selwittää muuta kuin ison möhkäleen siinä riu'un päässä. Kaiken tämän aikaa pysyi riu'u suorana pystössä, waikk'ei sitä pidellyt mikään siinä latuskalla kifellessä. Kotwan aikaa tuolla pyörityhänä, jo lasfihen riu'ua myöten sieltä alas ja wiskasti sen luotaan etäälle ilman käsiä koskematta.

Hänen sfaansa astuu mies esiin, joka heittäksen maahan pitkällensä, panee kädet ristiin rinnoillensa ja nousee sitte werfalleen jalat pystössä suoraan pääläelle seisomaan. Astiasfa tuodaan hänelle 16 kuparipallia, joita toisen toisensa perästä yhdellä kädellään wiskelee ylös imahan ja ottaa toisella vastaan, eikä pudottanut yhtäkään maahan waikkapa näin oli bankalassa tilassa mies. Jopa nyt sai toinenkin siihen, joka kiiresti edellisen jalkapohjille seisomaan ja rupesti hänkin samankaltaista pallia heittelemään, jotta nyt oli 32 pallia liikkellä, jotka päiwänpaisteesä näyttiwät kuin kulfafade ikään. Kun päällimmäinen mies keräsi pallit kofoon ja hyppäsi alas, jo oli toinenki samassa jaloillansa.

Wähän aikaa lewättyhänä kiiresti pienempi mies toisen hartioille ja rupesti jalat pystössä hänen pääläelle seisomaan, jotta nyt oliwat molempain pääkallot wastatusten niintuin taannoin jalkapohjatkin. Täsiäkin tilassa uudistiwat taannoisen pallinkeitto-leikkinsä.

Matkalla Bombayn ja Madrasfaupuntien välillä — näin kertoo erös Itäindiasfa matkustawainen — olin heittäinyt puun juureen lepäämään, odotellen siinä istua tulewaksi, jolloin saisin matkata edelleen, täällä kun päiwänwydämellä ei woi helteeltä liikkua ollenkaan. Siinä istuessani näin joukon Hindualaisia soitellen ja meluten kulkewan siwutseni lähimmäiseen kylään, jonne minäki läksin heidän kujeitansa katsomaan. Eräällä näitä oli hyyfäärme kumpafessaki kädessä, jotka kylään tultua heitti maahan ja rupesti pillillä soitteamaan, jolloin muut soitteuwoat heti wakeniwat. Eipä aikaakaan kun jo nosteltiwat päitänsä käärmeheit ja kuunteliwat tarkasti soittoa, joka niin näytti ihastuttawan heitä, että tanssimaan rupestiwat. Toinen mies sill' aikaa awasi waffojen kansfa, joista toinen toisensa perästä mateli koko joukko näitä inhottowia eläwiä tanssimaan. Hirnuista oli nähdä, miten ne sihisten ja kivisten nousiwat pyrstöllensä seisomaan ja miten näyttäjä-mies käytteli heitä käsilään ja faulallaan melkeen siihen tapaan kun täsiä näette kuwatuksi.

Nämät Cobra de Capello nimiset käärmeet owat niitä

myrkkyisimpiä ja rakastawat hywin soittoa, jota kuulles-
saan kiemartelawat piiloistansa näkywiin, jolloin niitä ta-
wallisesti pyydetäänfi. Myrkkyhampaat otetaan suus-
tansa siten, että waatepalalla ärytetään kumme wihois-
saan tarttuu siihen hampahin, jotka nyt wäen woimin
temmataa pois; sen tehtyä niitä ei huoli pelätä enem-
män kuin angeriastakaan.

Käärmeitten tanssissa oli wäkeä kofountunut kylästä
läämästä sekä nuoria että wanhoja, jotka kaikfi odottiwat
kummia tehtävän; sillä käärmeen tanssi oli pelkkää ilon
alfua waan.

Ensiksi näytteli mies meille puusta tehdyn sotamiehen,
joka oli niin taitawasti rakettu, että hänen komaunollaan
ampui nuolia suoraan maalipilkkuun. Otiti sitte wivollis-
sen tattariryhniä ja kätki ne kaulawaatteesen. Kotwan
aikaa niitä pudisteltua kun taas katsottiin, siinä oli
ihka walkeat riisuryynit siassa.

Sen tehtyänsä näytti meille wauwan, jolla ei ollut
kuin 6 tuumaa korkea ja puolet sen wertaa paksunutta.
Tämän pienen wauwan sisästä lehahti kyyhkynen sentä-
mään, jopa kohta toinen sekä kolmas että neljäskin.
Nämä kyyhkysen näyttiwät kaikki lähtewän tuosta pienes-
tä wauwasta, waikkapa minä puolestani en olisi saanut
neljä warpuistakaan häneen mahtumaan.

Tämä konsti kummasuttu minua sitä enemmän, kun ei
ollut miehellä katettua pöytää edessänsä eikä taskujakaan
waatteissaan, joihin Eurooppalais-filmänkääntäjät niin tai-
tawasti tietävät kätkeä näytettävät kalunsa. Tällä ei
ollut muita kaluja näkywissä kuin nuo wakkaset maassa,
joihsa käärmeet säilyi. Näidenkin kanssa teki mies kum-
mallista konstia. Niinpä nähtiin erään näitä kiemarte-
leman ulos kaulawaatteesta, jota mies piti käsissään ja
jota sitä ennen oli tarkkaan pudistellut ja lewittänyt edes-
sämme. Ja saman käärmeen olin juuri wasta ikään
nähty wakkasessa, joka oli kaukana siitä paikasta, kussa
mies seisoi. Lentämälläkö se nyt tuohon sai wai pujahdi
niin sukkelaan läpi maan? Selittäköön se ken woinee.

Jopa viimeinkin pääsivät käärmeet rauhaan. Mies
otti nyt ison sawi-maljan, jota hän antoi meidän tarkas-
tella. Pyyhi sitte erään katsojista täyttämään se weellä,
jonka tämä tekikin; waan kun filmänkääntäjä nyt käänsi
astiat alasuin, niin ei wuotanut pisaratakaan maahan
ja ihmeeksemme hawaitimme nyt siinä ei enää olewan-
kaan wettä. Wihin se siitä oli saanut, emme woineet
arwatakaan, sillä maakin oli yltä-ympäri ihan kuitwana.
Ostinpa lystikseni astian mieheltä ja löin sen palaisiksi,

waan en nähnyt mitään erinomaista hänessä; oli hän
tawallinen sawiastia.

Nyt otti mies toisen sawiastian wettä täyteensä, kaasi
sitä korwaan ja sylki jälleen suusta ulos, waloit maahan
ympäriensä eikä wähennyt sittenkään wesi astiasta waan
pyyhi yhä reunoja myöten.

Wieläkin lystimpi oli seuraawa konsti. Mies otti ison
korian, jonka alle pisti laihan, nälkänytyneen naaras koi-
ran. Wähän ajan kuluttua nostettiin kori ylös ja koi-
ralla oli nyt seitsemän penikkaa. Kori pantiin paikal-
lensa ja kun taas katsottiin, siinä oli nyt pitkäparta-
nen pufki siassa. Taas pantiin kori päälle ja nostettiin
ajan takaa pois, jolloin pufki oli muuttunut porsaaksi.
Tältä oli sitten kaula leikattu poikki ja jälleen saanut ter-
weeksi kun wiimiselertaa katsottiin.

Näistä esimerkeistä jo arwannee kulin, minkälaisia wei-
faria nuo Itämaiden filmänkääntäjät mahtawat olla.
Niitä ei sentähden huoli luulla welhoiksi taikka noidiksi,
joita ei ollenkaan maailmassa löydy, waikka tuhmat ih-
miset niin luulewat. Niinpä on meidänkin maassa pi-
detty welhoina niitä, jotka tiedettiin woivan käärmeitä
lumota. Nyt kun tiedämme, miten Hindualaiset lumoa-
wat niitä myrkkyisimpiäkin käärmeitä saattaa jokainen
meistä ruweta welhoiksi ja tottapa silloin noituus maail-
masta katoaa kun jokamies sitä harjoittelee.

Wesipisara.

(Persialainen satu.)

Wesipisara pirahdi mereen, jossa kun hawaitti omaa
wäähyyttänsä sanoi itselleen: „Woi kuin wähäpätöinen
olenki tässä sumuunomassa meressä! Olin tahi ei, se on
maailmalle yhtä, sillä näin wähäistä olentoa tuskin toista
löytyneekään ilman alla.“

Hänen siinä pubuessaan sattui eräs raakku fuorian
awamaan ja nielaisi hänen. Rauwan aikaa tuolla olu-
ansa jo alkaa wesipisarainen kowettua kowettumistaan
kunneka muuttui ihanaksi simpukaksi. Sen sairait hel-
mi-simpukan pyytäjät käsinsä ja möiwät sen Persian ku-
ninkaalalle, jolla se nyt loistaa kauriimyyana koristuksena
kuninkaallis-ruunnusansa.

Toimitti: S—la.

Helsingissä,

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainossa.

Painotuwun antanut. L. Heimbürger.